

Nucleair: geen rem op hernieuwbare energie

**Johan
Albrecht**

Het langer openhouden van de kerncentrales zou de investeringen in hernieuwbare energieprojecten afremmen. Deze stelling is populair maar verkeerd. Hernieuwbare energie blijft gesubsidieerde energie en de toekomst van hernieuwbare energie hangt vooral af van toekomstige subsidiemechanismen. Vanuit economisch oogpunt zijn er trouwens sterke argumenten om de subsidiekraan zuiniger open te draaien...

Windturbines concurreren niet met afgeschreven nucleaire centrales of de allernieuwste gascentrales. Subsidiemechanismen voor hernieuwbare energie beschermen de aanbieders van hernieuwbare energietechnologieën tegen goedkopere concurrenten. Deze subsidiemechanismen garanderen nu en in de toekomst een minimaal marktaandeel voor hernieuwbare energietechnologieën. Het eventueel herzien van de kernuitstap brengt het groeipad van de hernieuwbare sector dan ook niet in gevaar. Hernieuwbare energie is voorlopig geen succesverhaal in België, zeker niet in vergelijking met landen als Duitsland, Spanje en Denemarken. Dit heeft zeker iets te maken met ons tijdrovend en complex vergunningsbeleid maar dit sluit niet uit dat België tegen 2010 wellicht de door Europa

gestelde doelstelling van 6% zal halen. Duitsland is vooral koploper omwille van de gullere subsidiemechanismen waardoor investeren in hernieuwbare energie een attractief gegarandeerd minimumrendement oplevert. Zo ontvangt een Duitse investeerder die hernieuwbare elektriciteit verkoopt aan het net gedurende 20 jaar een relatief hoge vergoeding of feed-in tarief per verkochte kWh. Vlaanderen kent met het systeem van groenestroomcertificaten een minder genereus systeem waarbij dure technologieën zoals PV tot 2006 niet rendabel waren. Sinds 2006 kwam hierin verandering met een veel hogere minimumvergoeding voor PV-installaties, en dit voor een periode van 20 jaar. Het resultaat is niet toevallig een grote stijging van het aantal PV-installaties in Vlaanderen. Dat is mooi voor de PV-sector maar met hetzelfde geld kon een groter geïnstalleerd vermogen in windturbines gepromoot worden en dus meer CO₂-uitstoot vermeden worden. Of hetzelfde bedrag kon aan residentiële isolatie-investeringen besteed worden, met een nog groter CO₂-rendement als gevolg.

Het groeipad voor hernieuwbare energie wordt vooral bepaald door de doelstellingen van de Europese Unie. Europa ziet hernieuwbare energie als een instrument in het (post-)Kyoto beleid, naast andere dwingende doelstellingen zoals het verbeteren van energie-efficiëntie en het minimale aandeel biobrandstoffen enzovoort.

En tegelijkertijd wil de Europese Commissie het bestaande systeem van CO₂-emissiehandel uitbreiden en maximaal laten spelen, met op lange termijn zelfs participatie van China, Brazilië en India. Wie dit kluwen van doelstellingen en instrumenten van op enige afstand bekijkt, concludeert vooral dat er heel wat overlappings zijn en dat er voorlopig amper oog is voor de kosteneffectiviteit van de verschillende maatregelen. Waarom moeten technologieën met een relatief hoge CO₂-reductiekost immers een gegarandeerd marktaandeel krijgen? Voor het klimaat telt alleen de reductie van de globale uitstoot, ongeacht de hiertoe gebruikte technologieën of de locatie van de reductie-inspanning. Kiezen voor dure reductietechnologieën resulteert in een verspilling van schaarse middelen. De rekening hiervan wordt finaal altijd betaald door de consument of de belastingbetaler. Als Europa op termijn streeft naar een kosteneffectief klimaatbeleid – een vereiste volgens artikel 3.3 van klimaatkaderovereenkomst van 1992- dat trekt het de kaart van globale CO₂-emissiehandel met een ambitieuze reductiedoelling. Eens de markt voor CO₂-rechten optimaal functioneert, zal de selectie van kosteneffectieve reductietechnologieën vanzelf gebeuren en zijn kwantitatieve doelstellingen inzake hernieuwbare energie en biobrandstoffen minder opportuun. Op lange termijn vormt dus niet nucleaire energie

maar het streven naar een kosteneffectief klimaatbeleid een bedreiging voor de duurste hernieuwbare energietechnologieën. Het komt er niet op aan om maximaal maar eerder optimaal te investeren in hernieuwbare energie. En net dit vooruitzicht dwingt bepaalde subsectoren tot forse inspanningen tot rendementsverbetering en kostenreductie. Er dient steeds een druk tot kostenefficiëntie te zijn, zoniet wordt de sector te 'lui'.

Mocht België de kernuitstap herzien, dan kan de overheid in ruil voor een verlenging van de levensduur van het nucleaire park een aanzienlijke concessievergoeding afdwingen. Deze extra middelen worden best niet gereserveerd voor nog meer investeringen in hernieuwbare energie; de sector wordt al sterk ondersteund en het zou verkeerd zijn om schaarse middelen te investeren in extreem dure technologie wanneer goedkopere alternatieven beschikbaar zijn. De overheid zou de extra middelen dan ook best duurzaam aanwenden, bijvoorbeeld voor de afbouw van de publieke schuld of een verlaging van de belastingsdruk.

Johan Albrecht

Itinera Institute en Faculteit Economie en
Bedrijfskunde (Universiteit Gent)

Het Itinera Institute is een onafhankelijke denktank en doentank die, boven partijgrenzen, regionale verschillen en belangengroepen heen, wegen wil aanreiken voor beleidshervormingen met het oog op duurzame economische groei en sociale bescherming in België en zijn regio's.

Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

L'Itinera Institute est un think-tank et do-tank indépendant qui, au-dessus et au-delà des partis politiques, des différences régionales et des groupes d'intérêt, veut identifier les chemins de réformes qui garantissent une croissance économique et une protection sociale durables en Belgique et dans ses régions.

Verantwoordelijke uitgever - Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur